Nederlands Instituut van Psychologen

24/04

Uitspraak van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen.

Het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen, hierna te noemen het College, heeft het volgende overwogen en beslist ten aanzien van de bij brief van 4 april 2024 door A, hierna te noemen klaagster, ingediende klacht tegen B, hierna te noemen verweerder, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen.

I De procedure

Het College heeft kennis genomen van:

- het klaagschrift met bijlagen d.d. 4 april 2024;
- het verweerschrift met bijlagen d.d. 10 mei 2024.

De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden ter zitting van het College van 4 september 2024, waarbij klaagster, vanwege langduriger verblijf in het buitenland, en haar vertrouwenspersoon C op verzoek digitaal aanwezig waren.
Verweerder was op verzoek in persoon op de zitting aanwezig. Hij werd bijgestaan door mr. L. Greebe, werkzaam bij DAS Rechtsbijstand, die zijn gemachtigde mr. D. Schut-Wolfs verving.

II Wat is er gebeurd?

Op grond van de stukken en van hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden kan van het volgende worden uitgegaan:

a. Verweerder, gz-psycholoog, is samen met een andere gz-psycholoog, twee basis-psychologen en een systeemtherapeut werkzaam in zijn praktijk D te X (hierna te noemen de praktijk).
b. Klaagster, geboren in XXXX en studente psychologie, is op 7 december 2023 wegens ernstige stemmingsklachten bestaande uit zich ongelukkig voelen via de in de praktijk van haar huisarts werkzame POH-GGZ verwezen naar voornoemde praktijk voor specialistische GGZ.
c. Uit de verwijzing blijkt dat klaagster eerder bij een andere praktijk is afgewezen omdat zij een langduriger persoonsgerichte behandeling nodig heeft, mogelijk door middel van schematherapie. Bij suïcidaliteit staat in de verwijzing vermeld dat klaagster soms gedachten heeft, maar geen plannen of directe dreiging en dat ze aangeeft het nooit te zullen doen omdat het gezin een beschermende factor is.
d. Op 13 december 2023 heeft klaagster gebeld met de praktijk en heeft een korte telefonische screening door verweerder plaatsgevonden. Daarbij zijn de suïcidale gedachten met klaagster besproken en is het risico op suïcide ingeschat als laag.
e. Op 9 januari 2024 heeft een eerste gesprek plaatsgevonden tussen klaagster en verweerder. Aan klaagster is een intake vragenlijst ter hand gesteld.
f. Op 16 januari 2024 is tijdens de tweede intake tussen klaagster en verweerder de intake vragenlijst doorgenomen. Daarbij kwam ook het incidentele partydrugsgebruik van klaagster ter sprake. Dit gesprek verliep niet in een goede sfeer.

g. Op 30 januari 2024 heeft klaagster tijdens het derde intakegesprek aan verweerder laten weten te zullen stoppen met incidenteel drugsgebruik in verband met de therapie. Verder is toen de mogelijkheid van emotiegerichte en gedragstherapeutische groepstherapie besproken. Verweerder heeft klaagster nadien – als een van de groepstherapie gevende therapeuten - hierover een e-mail gestuurd.
h. Bij e-mail van 6 februari 2024 heeft klaagster het aanbod voor groepstherapie verworpen en heeft gevraagd om een afspraak met verweerder voor de week daarop.
i. Verweerder heeft hierop dezelfde dag nog geantwoord met het bericht dat zijn agenda vrij vol is en dat de eerstvolgende mogelijkheid voor een afspraak is op dinsdag 27 februari 2024.
j. Nadat klaagster hiermee akkoord was gegaan, heeft zij op 8 februari 2024 aan verweerder via de mail gevraagd om een eerdere afspraak (eventueel bij een collega) omdat het niet goed met haar gaat.
k. Verweerder heeft teruggemaild dat hij dit niet kan bieden omdat hij en zijn collega's gewoon vol zitten en heeft klaagster gevraagd te wachten tot de geplande afspraak of eventueel ter overbrugging naar de POH-GGZ te gaan.
l. Op 21 februari 2024 heeft klaagster verweerder via de mail gevraagd haar terug te bellen.
m. Vervolgens heeft op 22 februari 2024 een telefoongesprek tussen klaagster en verweerder plaatsgevonden dat evenmin in goede sfeer verliep. Daarin is blijkens het dossier besproken dat klaagster het gesprek van 30 januari 2024 moeilijk vond gaan en een vrouwelijke behandelaar wil. Klaagster voelt geen match met verweerder. De andere behandelaars zitten echter vol. Klaagster is ontevreden. Verweerder biedt haar vervolgens aan het contact via een herstelgesprek te verbeteren om alsnog een behandeling aan te gaan of verder te zoeken naar een andere praktijk. Klaagster heeft toen besloten te willen stoppen bij de praktijk en een kopie te willen van haar dossier.
n. Op 25 februari 2024 heeft klaagster via e-mail bevestigd zich te willen uitschrijven bij de praktijk en haar dossier bij verweerder opgevraagd.
o. Klaagster is niet akkoord gegaan met een terugverwijzing door verweerder naar de huisarts.
p. Verweerder heeft op 26 februari 2024 aan klaagster toegezegd dat zij het dossier binnenkort zal ontvangen.
q. Het dossier is klaagster op 18 april 2024 door verweerder via beveiligde e-mail toegestuurd.

III De klacht

De klacht houdt in, zakelijk weergegeven, dat verweerder in strijd met de Beroepscode heeft gehandeld omdat hij met klaagster niet een normale professionele verhouding heeft kunnen opbouwen. Dit blijkt volgens klaagster uit de volgende uitschieters:

1. In het eerste telefonische contact heeft hij op te directe wijze gevraagd naar klaagsters suïcidale gedachten;
2. in het tweede gesprek is hij een verhitte discussie met klaagster aangegaan over het gebruik van (party)drugs;
3. Ondanks dat wekelijkse afspraken waren afgesproken, had hij niet snel genoeg plek toen klaagster dat nodig had;

4. Toen het minder goed met klaagster ging, heeft hij bot en niet empathisch gereageerd en heeft hij niet gevraagd naar haar psychologische toestand.

Klaagster stelt hiertoe dat door het niet professionele optreden van verweerder en zijn aanbod aan haar van voorwaardelijke hulp haar vertrouwen in psychologische hulp is verslechterd. Zij mocht maar een bepaald level van suïcidaliteit hebben bij de praktijk van verweerder. Klaagster heeft ter zitting verklaard dat zij daarom haar gedachten die zij deelde met verweerder heeft gebagatelliseerd. Klaagster wilde echter wel graag hulp. De door verweerder geboden hulp voelde evenwel niet beschermend en klaagster is daardoor gedurende langere tijd erg van slag geweest.

IV De reactie van verweerder

Verweerder heeft de klacht gemotiveerd betwist. Hij heeft erkend dat hij mogelijk in het telefoongesprek van 22 februari 2024 wat geïrriteerd heeft gereageerd omdat klaagster hem steeds dezelfde vragen bleef stellen. Voor zover van belang voor de beoordeling van de klacht zal daarop in het onderstaande nader worden ingegaan.

V De overwegingen van het College

Welke uitgangspunten gelden bij de beoordeling?

V.1. Bij de tuchtrechtelijke toetsing van professioneel handelen gaat het er niet om of dat handelen beter had gekund, maar om het beantwoorden van de vraag of de psycholoog de zorgvuldigheid heeft betracht die van een redelijk handelend en redelijk bekwaam psycholoog kan worden verwacht door te handelen naar de Beroepscode.

De zaak in het kort

V.2. Deze zaak gaat over de zorg die klaagster van verweerder heeft gekregen in de intakefase waarna wegens omstandigheden geen behandelplan is opgesteld en klaagster zich heeft uitgeschreven uit de praktijk.
Het College is van oordeel dat de klacht in al zijn onderdelen ongegrond is.

Bespreking van de klacht

V.3. Het College zal de klachtonderdelen 1, 2 en 4 samennemen nu deze alle betrekking hebben op de bejegening van klaagster door verweerder en zich daarom lenen voor gezamenlijke bespreking.
Het College stelt voorop dat klaagster niet voldoende duidelijk heeft gecommuniceerd aan verweerder wat er precies met haar aan de hand was waardoor het voor verweerder lastiger was een behandelindicatie en de ernst van haar klachten vast te stellen. Klaagster heeft immers over het eerste telefonische contact tussen hen beiden verklaard dat zij zo graag hulp wilde dat zij haar klachten bagatelliseerde.
Verder valt in deze zaak op dat er grote verschillen in de beleving zijn van beide partijen wat betreft de tussen hen gevoerde gesprekken en hun visie daarop. Omdat bij die gesprekken verder niemand anders dan klaagster en verweerder aanwezig waren, is op dit vlak sprake van het woord van de een tegen het woord van de ander waarbij uitgangspunt is dat aan het woord van de één niet meer geloof kan worden gehecht dan aan het woord van de ander.

24/04

Het College van Toezicht kan daarom niet vaststellen of verweerder het bestaan van eventuele suïcidale ideaties bij klaagster te direct zou hebben uitgevraagd. Evenmin kan worden vastgesteld of sprake is geweest van een (te) verhitte discussie over drugsgebruik en of verweerder bot en niet empathisch op klaagster heeft gereageerd toen het minder goed ging zonder haar te vragen naar haar psychologische toestand.
In gevallen als deze is het vaste tuchtrechtspraak dat de verwijten van klaagster niet gegrond kunnen worden bevonden. Dit oordeel berust niet op het uitgangspunt dat het woord van klaagster minder geloof verdient dan dat van verweerder, doch op de omstandigheid dat voor het oordeel of een bepaalde verweten gedraging van de aangeklaagde tuchtrechtelijk verwijtbaar is, eerst moet worden vastgesteld welke vaststaande feiten daaraan ten grondslag gelegd kunnen worden. Deze klachtonderdelen zijn derhalve ongegrond.

V.4. Klachtonderdeel 3 inhoudende dat verweerder klaagster niet snel genoeg een consult aanbood toen klaagster dat nodig had, is evenmin gegrond.
Naar het oordeel van het College is de periode van 8 tot 27 februari 2024 – anders dan klaagster heeft aangevoerd - niet onredelijk lang, gelet op de bij haar als laag ingeschatte suïcidaliteit, de grootte van de door klaagster gekozen praktijk van verweerder en de wachtlijstproblematiek in de zorg.
Daarbij komt dat verweerder klaagster direct heeft teruggebeld op 22 februari 2024 toen zij daar op 21 februari 2024 via de mail om vroeg. Derhalve kan niet gezegd worden dat verweerder is tekortgeschoten in zijn zorgplicht jegens klaagster.
Ten slotte moet worden aangenomen dat de weigering van klaagster om door verweerder terug te worden verwezen naar de huisarts eveneens ertoe geleid heeft dat verweerder haar niet verder heeft kunnen helpen toen zij op 25 februari 2024 had aangegeven te willen stoppen bij de praktijk.

V.5. Het voorgaande leidt tot de conclusie dat de klacht in al zijn onderdelen ongegrond is.
Het College plaatst daarbij de volgende kanttekening.
Uit het verhandelde ter zitting blijkt dat verweerder zich als volwassen psycholoog te zeer heeft laten verleiden tot discussies met een masterstudente psychologie waarvan hij zelf heeft verklaard dat het aanvoelde als: “wie heeft de beste kennis”. Ook heeft hij genoemd dat hij en zijn cliënte in het tweede gesprek “verzand zijn geraakt” in een discussie over drugsgebruik in de zin van dat “die discussie te veel tijd nam”.
Het College is van oordeel dat verweerder hiermee niet geheel heeft gehandeld zoals van een zorgvuldig handelend beroepsbeoefenaar mag worden verwacht. Hij had het gesprek over drugsgebruik met cliënte meer moeten begrenzen en bekorten. Dit handelen is echter niet zodanig ernstig dat dit een tuchtrechtelijk relevant verwijt oplevert, mede in het licht van de toetsing daarbij aan de norm van de redelijk handelende en redelijk bekwame beroepsbeoefenaar zoals die is weergegeven onder V.1.

De slotsom

Het College komt tot de slotsom dat de klacht ongegrond is.

VI De beslissing

Het College van Toezicht:

24/04

- verklaart de klacht ongegrond als voormeld.

Aldus gewezen en verzonden op 9 oktober 2024

door:

mr. C.M. Berkhout, voorzitter,
mr. E.A.M. Driessen, secretaris,
drs. H. Geertsema,
drs. A.C. van der Horst, MMC,
drs. S.J.A. de Vries,
leden

en ondertekend door de voorzitter,

w.g. C.M. Berkhout